

ชื่อวิทยานิพนธ์	:	บทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลผไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
ผู้วิจัย	:	พระสุภาภรณ์ รตนโชโต(สุปัญญารัตน์)
ปริญญา	:	พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)
คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	:	อาจารย์ พระมหาสม กลยาโณ พธ.บ.,M.S.W., Ph.D.
	:	ผศ.ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง พธ.บ.,M.A, Ph.D.
วันที่สำเร็จการศึกษา	:	๑๔ มีนาคม ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (๑) เพื่อศึกษาบทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลผไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ (๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อบทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลผไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์และ (๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมบทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลผไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Methodology Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Study) จากประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลผไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๓๘๔ คน ซึ่งใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๘ คน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ ด้วยวิธี ผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

ผลการวิจัยพบว่า

๑) บทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล ผไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

๒) ผลการเปรียบเทียบ บทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล ผไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ต่อเดือนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล ผไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนเพศ และ ระดับการศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนของ

องค์การบริหารส่วนตำบล ผไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

๓) ข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลผไทรินทร์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ได้แก่ ๑) ด้านการสร้างจิตสำนึกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องจัดอบรมเรื่อง การปลูกจิตสำนึก ในชุมชนดูแลการหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน ต้องติดป้ายเขตป่าที่อนุรักษ์ให้ชัดเจน และมีการลงโทษผู้กระทำผิดอย่างจริงจังและควรประชาสัมพันธ์ รณรงค์ การสร้างจิตสำนึก โดยการให้การศึกษา เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม๒) ด้านการส่งเสริมการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลควรเน้นให้การศึกษาให้ความรู้เรื่องของป่าไม้ และแม่น้ำคูคลองในชุมชนการจัดให้มีถังขยะ ให้การทิ้งขยะเป็นที่เป็นทาง เพื่อความสะอาดภายในชุมชนและควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ภายในชุมชน ที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า และสร้างเขตพื้นที่การอนุรักษ์ป่าไม้ แม่น้ำในชุมชน๓) ด้านการส่งเสริมการบำบัดฟื้นฟูส่งเสริมการจัดพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ภายในชุมชน ช่วยกันสอดส่องดูแล ภายในชุมชนควรส่งเสริมการปลูกต้นไม้ทดแทน ในวันสำคัญ เช่น วันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติและควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้ชุมชนปลูกต้นไม้ทดแทน ที่ถูกทำลายไปและ๔) ด้านการส่งเสริมงานเฝ้าระวังและป้องกันควรจัดเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการในชุมชนสอดส่องดูแลป่าไม้ ในชุมชนควรให้ความสำคัญในเรื่องไฟป่า การจุดไฟ ในพื้นที่ป่าไม้ เน้นการประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้ และการป้องกัน เมื่อมีไฟป่ามาและควรจัดงบประมาณในการอบรม เจ้าหน้าที่ คนในชุมชน ในการปฏิบัติหน้าที่เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับป่าในชุมชน เช่น ไฟป่า การทำลายป่า

Thesis Title : The Role of Environmental Resource Development in the Community of Phathairin Subdistrict Administration Organization, Lamplaimas District, Buriram Province

Researcher : Phra Tapakorn Ratanachoto (Supanyarat)

Degree : Master of Arts (Social Development)

Thesis Supervisory Committee

: Phramaha Som Kalyano B.A.,M.S.W., Ph.D.

: Asst. Prof. Dr.Konit Srithong, B.A., M.A., Ph.D.

Date of Graduation : 14 March 2015

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the roles of environmental resource development in the community of Phathairin Subdistrict Administration Organization, Lamplaimas District, Buriram Province, 2) to compare public opinions on the personal factors that affect the roles of environmental resource development in the community of Phathairin Subdistrict Administration Organization, Lamplaimas District, Buriram Province, 3) to study the problems and offer suggestions on the roles of environmental resource development in the community of Phathairin Subdistrict Administration Organization, Lamplaimas District, Buriram Province. This research study employed mixed methods of quantitative research, field study of 384 people living in the community of Phathairin Subdistrict Administration Organization, Lamplaimas District, Buriram Province. Tools for collecting data were the questionnaire, both closed and open-ended, and the qualitative research by in-depth interviews of 18 key informants. Data analysis was performed by the frequency, percentage, mean, standard deviation (S.D.). Hypothesis was by tested by Value F-test, One Way Analysis of Variance, and Least Significant Difference or LSD.

The findings of this research are as follows:

1. The roles of environmental resource development in the community of Phathairin Subdistrict Administration Organization, Lamplaimas District, Buriram Province: it was found that overall is high at the mean of 3.26, when considering the separated aspects, it was found that the roles of environmental resource development in the community of Phathairin Subdistrict Administration Organization, Lamplaimas District, Buriram Province was at a moderate level.

2. Comparatively, the roles of environmental resource development in the community of Phathairin Subdistrict Administration Organization, Lamplaimas District, Buriram Province based on personal factors, it was found that opinions of the people with specified age, marital status, occupation and monthly income on the roles of environmental resource development in the community of Phathairin Subdistrict Administration Organization, Lamplaimas District, Buriram Province differ significantly at the 0.05 level according to the hypothesis. Based on gender and level of education, their opinions on the roles of environmental resource development in the community of Phathairin Subdistrict Administration Organization, Lamplaimas District, Buriram Province show no differences and not in line with the hypothesis.

3. The suggestions on the roles of environmental resource development in the community of Phathairin Subdistrict Administration Organization, Lamplaimas District, Buriram Province:

- 1) Creating awareness: Tambon Administration Organizations should organize activities raising awareness of the community and caring for natural resources in the community, the forest conservation areas must be labeled clearly, and the punishment for those who encroach should be taken seriously, and publicity campaign should be conducted to create awareness by providing environmental education,
- 2) Promotion of Environmental Education: Tambon Administration Organization should focus on education and knowledge of the natural resources, rivers and canals in the community, provision of dustbins for trash the litter in the community, community events or activities on the worthwhile use of natural resources, and clearly-labelled areas of forest conservation in the community,
- 3) Promotion of Natural Resources Rehabilitation: promote forest conservation in the community, help to monitor the local community, promote reforestation activities in the community on important days such as Father's Day, Mother's Day, and
- 4) Promotion and Disease Surveillance and Prevention: monitor and oversee community forest giving a priority on wild fires, emphasize public awareness and prevention of wild fires, allocate the budget for training staff on duty in the community when there are problems such as wild fires, deforestation in and around the community.